

2 KORINITI

2 Korinitido Vua Amure

Forure kuke fasi ige isoena e Korinitiko are Mesedonia guove ijia kariva ije nijiae. Sidove Koriniti fuka sidove anuigi be fu sakae Akaea aesakae Gurisi guove ijia. Foru fu ude fasi be isoena e Korinitiko ije nijiaema ijia fuka vua gikikimana bino kuariae. Ro rade fu vierafe fu e Taetasi kuaga fure va ijia izege bu karioj ije giana una ro fu kuarakiro fu ijadufuo kuamo fu vae. Areme Taetasi fu una ro Foru izege E Korinitiko gue bu Forudo vua ije fiema oe kuderiakinu ro kuke izege e gue bu daro fuone ijuonevo fu ijene Foru kuarae. Ro una fasi ige Foru fu isoema ije fu vua inokiro kiro inokiro ka anuigi ijene isoe. Ro vua amure fu isoema ije fu e ije bu oe kuderiaeava ijiebuo oemarema ijene. Ro ura vua be ije fu Jesu Kuraesido vua maeje fu bu nijasiakiro vierafema fu ijene isoena nijasiae. Ro ura vua be ije fu e ije erarebe bu sinuome baki karinoevo ije moni bino vajiadufuo ije isoena kuariae. Ro vua radekuma ije fu vua fuone izege fu ma e Afasero rema fu ijene isoena kuariae.

2 Koriniti guove ijia vua binobino fu isoema ijeja -

1:1-11 Foru izege fu e Korinitiko ije anadiaema ijene.

1:12-2:13 Foru izege fu e Korinitiko bu Foru dabe vame binobino ijia oefiane mae rove fuka uria Godido vua maeje nijasiakiro vier-

afema ijene.

2:14–6:10 Foru izege fu e Godi ma vierafevo bu Godido vame iviaecko ijia kenoedufuo fu kuariaema ijene.

6:11–7:16 Foru izege fu e Korinitiko ije buefunaema ijene.

8:1–9:15 Foru izege fu e sinuome baki Jerusareme ijia kariva ije moni vajiadufuo kuaema ijene.

10:1–12:21 Foru fu izege e bu ma Afasero renai menoedufuo fu kuariaema ijene.

13:1–13:14 Foru izege fu e Korinitiko ije vua fuone radekuma ije nijasiakinu anadiaema ijene.

¹ Na Foru e ije Godi fu fuone vieraferema ijia kiega na Jesu Kuraesido Afasero reni imevo ije nare e Timoti uvia nuvuone ijiaki fasi ige isoena ja nijiave. Fasi ige no isoena e Godi ma vierafevo bu afuina are Koriniti guove ijia kariva ijiakiro Godido e boeje bu aesakae Gurisi guove ijia kariva ije nijiave. ² No vierafe Godi Asoe nuvuone ijiakiro E Ireobo Jesu Kuraesi bu maza boeje ja ma rejiakinu mukoreigia samuagiaga ja kafaena karinoedufuo.

³ Noka Godi nuvuone ro E Ireobo Jesu Kuraesido Asoe ije fu e marejiakinu oetuana ifejiammo ijadufuo oemareke. Ijadufuo maeje fure e ije bu oefiane abekinu irufui biediavo ije maza boeje ifejiammo. ⁴ Fu ijiege maza boeje ifejuomo ijadufuo nose vame besu ijiege una e ije oefiane abevo ije mukoreigia maza boeje ifejiadufuo. ⁵ No vierafe noka izege Jesu fu isejavaema nodua noka ijiege

isejavaedufuo. Ro kuke Jesu fu isejavaemoga Godi fu ifejaema ijiege Godi fu una Jesudo duvado ijia no dasumuona mukoreigia ifejuome. ⁶ Ro mazani ije no Godido vua abe kuaenoevo ije noka isejavaevo. Rove vua ije no abe kuaenoevo ije fuka ja ifejiana karauniamo ijadufuo noka ireobo oemareve. Ro no vierafe noka izege no isejavaeko Godi fu ifejuomo ijiege nose una ja ifefiadufuo. No ja ifefiaga ja griesana irekina ja kabuaekabuaeki vame isejavaevo bino bu jone ruovo ja ije biediadufuo. ⁷ Ro kairafano no ma vierafega ja uria griesana karinoeve. Ro no vierafe jaka vame izege no isejavaevo ijiege jadua jaka isejavaeve. Ro kuke no vierafega Godi fuka izege fu no uruvana ifejuomo ijiege fu ja ifefiame.

Izege no Esia ijia isejavaeva ijene

⁸⁻⁹ Ro kairafano igia fiego, irufui ije no are Esia ijia bediaeva ije buka mamekanu no izege griesana asusedufuo baki no ijene bediae. No irufui ije biediana noka uruvana isejavaekinu vierafero none oekiro no ijiege vierafe. Rove no vierafe nobe oedufuo ijadufuo maeje no vierafe Godi fu e oevo ije fu kiaga bu una urivo. Ro ire ije bu nuvuone revo ije noka daro nuvuone ijia bijuakuva baki. Ro noka Godido daro ijia bijuakuae bu ijadufuo nuvuone rei. ¹⁰⁻¹¹ Rove Godi fuka vame ni binobino no oedufuo fu ijia karaunue. Ro kuke fure maza boeje no karaunuomo ijadufuo noko fu ma vierafeve. Ro jaka e uruvana no ifejuona Godido baname isoevo ijadufuo Godi fu maza boeje no karaunuovo. Ro

fu no mukoreigia ifejuomo ijadufuo e uruvana bu una nuvuefuo Godido ireobo oemaredufuo.

Foru vame ije fu dasuna una be amaerima ijene

12 Ijadufuo na vierafe irere na oe none ijia vierafena kuaeve ije nane ma kuaeve. Ro iko zinume ijia ire ige no kuariakuvejo ije fuka Godire ifejuo ijadufuo ire boeje no oenoekinu joefuo renoeva ije noneka ma vierafena renoe. Ro ije no renoeva ije no ema ijiebuo vierafe ijia renoeva baki. Ro ire boeje fune Godire no ma rejuona daro muokoga no renoe. **13-14** Ro vua ige no isoevo ije no vua bino isoevo baki ro noka vua ije ja samadukua dana fiedufuo ijiaru isoeve. Ijadufuo na vierafe ja izege no ma Afasero reva ije jane sibaneke fie ro rade ja vua nuvuone boeje fiema vierafedufuo. Ja ijiege fiekinma maza ije E Ireobo Jesu Kuraesi fu una ruomo ijia ja vua maeje no nijasiaeva ijadufuo nuvuone oemarena aroekarake. Ro kuke nodua no izege ja vua no nijasiavo ja fiema nuvediavo ijadufuo noka jone oemarekinu aroekarake.

15-16 Na ijiege vierafeva ijadufuo vame ije na igege amaeri. Na Mesedonia vako ijia na ja giana vaekina na una ruovo ije na una kuke giana ruakiro na ijiege amaeri. Na ijiege rekina ja maza inokiro na giekuva ja una oemarekinu daro abedufuo. Areme jare na ifejiega na vame none amaerina are Judia vake. **17** Ro ja vierafe vame ije na naebe mukoreigia vierafekinu amaeri? Ro be ije jabite ja vierafero na ema ijiebuo vierafe ijia nuvena amaerivaro ja ijiege vierafe. Ijadufuo maeje e ume igia oenoeko bu ire bino rekuae kuaeve ije bume itire ijia kuae rove maeje bu

renoeko baki. ¹⁸ Ro Godi fu ire bino rekiro kuaemo ije fu aremo baki ro fuka remo. Ijadufuo nadua na vame besu ijiege irere na rekiro kuaeko ije naka revo. ¹⁹ Ro na Saerasikiro Timotina vua ije no Godido Fari Jesu Kuraesido kuariaeva ije no kufui kuariaeva baki. Ijadufuo Jesu Kuraesi irere fu rekiro kuaemo ije fu aremo baki ro fuka remo. ²⁰ Ro Godi vua boeje fu rekono kuaema ije fune Jesu Kuraesire renoenoga vua fu kuaema ije funeka ijiakuma riare. Ijadufuo no vua ije Jesu fu Godi irinana ire boeje renoema no ijadufuo Godi dabe aroeve. ²¹⁻²² Ro fune Godire Jesu irere fu nuvuetuo rema ijia fu no kena jaena besu amaeraduoko no e daroki rena una e fuone revo. Ro kuke fune Godire Kavene Akae fuone ije kena oe nuvuone ijia nuga igege naejuomo no e fuone revado no ire maeje Godi fu kuaema no ijene kedufuo.

²³ Ro vua ige na kuariavo ije Godi fune giena vierafema ijadufuo naka ma kuariave. Na vierafe na una are Koriniti vuakuva naka irufui abena ja miake. Ijadufuo na vame ije na ijia vuadufuo amaeriva ije na arena una vame be amaeri. ²⁴ Ro no nore jone ja Godi ma vierafevo ije samuagiaivo baki ijadufuo maeje no vierafe jone ja ma vierafevo ije ja mamoevo baki. Ro i ige no menoeko ije nome ja ifejiaga ja oemarekinu mukoreigia imenoedufuo.

2

¹ Ro ude na vuaeva ije naka oefiane abena miae. Ijadufuo na vierafe nabe una kuke vua oefiane abena miadufuo. Ijadufuo vame ije na

ja giakiro amaeriva ije nane arei. ² Na ja kame oefiane vajiakuva na vierafe fu erare ifejiega na una oemarekuva baki. Ro jane jare josukua ifejiega na una oemaredufuo. ³ Ijadufuo na fasi ige ude isoe nijave. Na vierafe jane jare na oemarejiedufuo ijadufuo na oefiane abe miakuva fu naebe mareke. Ijadufuo na vierafe jaka ude irufui boeje mukoreigia dasuna amaeriaga na una vuake. Ja ijiege rekina na vuakuva ja ro na noka besu oemaredufuo. ⁴ Ro fasi ije na ude isoe nijiaevo ije na asoe jone igege naka ireobo oefiane abena nido ijikuma isoena nijiae. Ro fasi ije na isoe nijiaevo ije ja jare gana oefiane abekiro na ije nijiaevo baki. Ro Jame izege na ja oetuavo ja ije gana vierafekiro na ije isoena nijiae.

E ije fu ise remo ije gana aredufuo ijene

⁵⁻⁶ Ro igia fie, e be fu jaena ijia fino ije fu ire ise remo jaka oefiane abei. Ro oefiane ije fu abena na miema baki ro fu abena ja miae. Ijadufuo nabe una vua fuone ije uruvana kuaega fu ireobo jaevedufuo. Ijadufuo maeje vajae fiane ije e uruvana ja abena fu maeva ije fune sibane. ⁷ Ijadufuo ise fuone fu rema ije gana totegaro ifejaga fu una jaena besu finoekina fube oefiane ireobo abena fuone fu ma vierafemo ije aredufuo. ⁸ Ja ijiege rekuva fu ijia izege ja uria fu oetuavo fu ije giake. ⁹ Ro kuke ude fasi ije na isoe nijiaevo ije na vierafe na ja biesiriana giaga ja ma ire boeje na kuariavo ije jane irinienkenoejo na ije giakiro na ijadufuo isoena nijiae. ¹⁰ Ro ja e befuo ise ije gana arekuva ije nadua na ise fuone gana areke. Ro na ise bino giana arevo ije Jesudo nidua ijia na ma giana

arevo. Ro ije na revo ije na e ije Godi ma vierafevo ja ijia kariva ije joefuo ijiege rei. ¹¹ Na ijiege rekina Setani fube no asiduona ire bino rena no biesiruoke. Ijadufuo maeje no vame fuone izege fu e biesiriamo ije none mukoreigia gana vierafei.

Foru fu maza aokube are Turoasi ijia fima ijene

¹² Ro maza ije na are Turoasi ijia Kuraesido vua maeje abena nijasiakiro vaeva ijia E Ireobo Jesu Kuraesi fu e Turoasi ijia kariva ijebuo oe ije kame kuderiamoga buka vua none fiekuae vierafe. ¹³ Rove ijia naka naebe oe dasui. Ijadufuo maeje na uvia none Taetasi na naebe bievo fu vua joesina kuarie. Ijadufuo na e ijia kariva ije anadiana nane una are Mesedonia ijia vae.

Izege no Kuraesido duvado ijia vame ise boeje asidiavo ijene

¹⁴ Ro noka Godido ireobo oemare ijadufuo maeje fune Jesure ise ijadufuo daro ije fune asi. Ijadufuo fu maza boeje daro fuone ijia e ije no fuefuo imevo ije ifejuoko no Jesudo vua maeje abena are irore ijia nijasianoeko e bu vua ije fieve. Ro vua ije no abe kuariavo ije fuka ire be udi mukore urimo igege udi urina are irore ijia vake. ¹⁵ Ijadufuo erarebe none Kuraesina besu mazieva ije noeje no Godido nidua ije noka ire be udi mukore urimo ijieki. Ro ire udi ije bu e ije baromuna vame vako ijia ireva ijiakiro e ije bu vame ma karivako vame ijia ireva ijiebe fieve. ¹⁶ Ro ire udi ije bu e ije Godi naebe ma vierafevo ijiebe fievone buka e muture igege fieve. Ro una e ije bu Godi ma vierafevo ijiebe fievo ije buka e uria karivo ijebuo udi igege fieve. Ijadufuo vua

ige na kuariavo ije erare fu manido fu Godido vua ige fu udi mukore igege urimo ije abena e boeje nijasiadufuo? ¹⁷ Ro na vierafega noeje none mani ijadufuo maeje fune Godire no kemo no e Jesudo imevo ije rei. Ijadufuo noka mukoreigia Godido vua maeje abena nidua fuone ijia e boeje nijasiave. Rove e uruvana gue bu vierafe buka Godido vua ije kena e boeje nijasiakinu moni boeje kekuae bu ije vierafe. Rove noeje no ijiege vierafena renoevo baki.

3

E ije bu vame iviaecko Godi fu abe marema ijadufuo imevo ijene

¹ Ro ja vierafega nobe una zinuivena nuvuone aroekarave? Ro kuke ja vierafe nobe e bino kiaga bu i nuvuone no mukoreigia menoeko ijadufuo fasi isoena ja naejiake? Ro kuke ja vierafe nobe ja kiaga jare nuvuesina i no menoeko ijadufuo fasi isoena e gue naejiake? ² No fasi ijieki ije no naebe vierafei rove jaeje jaka fasi nuvuone igeki. Ja vame ise binobino ja renoevo ije jane ijuegafiana una vame ma ijiaru kenoeve. Ijadufuo e boeje bu vame maeje ja kenoevo ijia giana vierafero noka i mukore ije jone revaro bu ijiege vierafeve. ³ Ijadufuo vame maeje ja kenoejo ije jaeje jaka Kuraesire korofuo fasi isoema igeki. Isuibe Godi fu mune ado ijia akae ije isoema areme kena e Mosisi vajae. Ro iviama Kuraesi fu naebe safire ijia abena fefa ijia isoe rove fune Godi ije maza boeje ijia fivako ijare Kavene fuone akae ije kuamo fu oe jone ijia vua fuone ije isoe.

⁴ No vua ijiege kuaeko ijadufuo maeje no ma vierafega fune Godire no kemo no Afasero rei. Ijadufuo i nuvuone no mevo ije fuka mareme.

⁵ Ro i ige no mevo ije no daro nuvuone ijia mevono kuaekuva ije fuka ma baki. Ro i fuone boeje fune Godire daro muokina ifejuoko no menoeve. ⁶ Ro kuke fune fure no ifejuoko no vame iviaecko ije Godi fu e karauniamo no ijene nijasiave. Ro vame isuiko Mosisido akae ije irinana nuvevo ije fu e karauniamo baki. Ro fuka e kaenamiaga bu vame ije bu oena baromuna vako ijia vake. Ro vame iviaecko ije maza boeje ijia ma karivako ije fu Kavene Akae ijare kena vajuomo.

Vame iviaecko ije fuka ma mukore ijene

⁷⁻⁸ Godido akae isuiko ije fu mune baraeki ijia isoena Mosisi vajamo fu Godido sanaema ijiakuma kena ruae. Ro Godido sanaema ije fu Mosisido nikubae ijia sanaema ije fuka ma abaekirae. Fu ire bivare bu abena mazani ijia karavo igege iramo ijadufuo e Isureroko bu Mosisido nikubae ije bu naebe uruvana veri. Ro rade Mosisido nikubae ijia sanaema ije fu soneigia bakire vakuma furi. Ro una vame iviaecko ijia Godido Kavene fu imeno ije fuka ma ireobo sanae. Ijadufuo fu akae isuiko ijadufuo sanaema ije fuka ma asi. ⁹⁻¹⁰ Ro akae isuiko ije fu e kena isekafiamo ije fu Godido sanaema ijiakuma ruae. Ro una vame iviaecko ije fu e kena maturaega bu una Godido e revo ije fu akae isuiko ijadufuo sanaema ije fuka ma asi. Ijadufuo akae isuiko ije fune mukoreigia bazuarei. ¹¹ Akae isuiko ije

fume maza aokube Godido sanaema ijiakuma umeigia sanana ro fune una bakirei. Ro vame iviaecko ije fu maza boeje ijia navake ijadufuo fuone sanaema ijare fuka ma ireobo.

12-13 Ro e Mosisi fu gake nikubae fuone ije sanaema ije fune una bakirekuvenoga fu uri ugone abena nikubae fuone ije okurae. Ijadufuo maeje fu vierafe e Isureroko bube gakiro fu ijadufuo ijiege rei. Ro iviama no ma vieraferga Godido vame iviaecko ije fu e karauniamo ije fuka bakiredufuo baki. Ijadufuo noka vua fuone ijene maza boeje abena darokuma nijasianoeve. **14** Ro Mosisi fu nikubae fuone ijiaru okuraema baki. Ro Godi fu kuke e Isureroko ijiebuo vierafervo ije fuka ijiege bijukuriae. Fu ijiege bijukuriako bu karina ruaeva ijadufuo iviama bu buki akae isuiko ije davone vua ijadufuo maeje fu samadiremo baki. Ro iviama e Jiusi erarebe bu oe kuderiana una Kuraesi ma vierafervo ije Godi fu ire ije fu vierafe buone bijukuriamo ije kena vake. **15** Ro kuke erarebe bu iviama Mosisido akae ije davo ire ije fu uria vua maeje okurame ijadufuo vua maeje bu mukoreigia fievo baki. **16** Ro erare fu ise fuone ije ijuoegafia areme oe dakudena una E Ireobo ijadufuo ruakuma fure oe fuone ije fu naebe ma vierafereno ije fu ugone igege okuraema ije abena vake. **17** Ro E Ireobo nuvuone ije fu Godido Kavene Akae besu ijene. Ijadufuo erare fu Kavene Akae ije abega fu fuosiki fino e ije fu ire ije bu isuibe fu samuavo ije fune uniakona ruae. **18** Ro noeje no oe nuvuone ije none kuderiana una E Ireobo ije vajae. Ijadufuo ire ije fu oe nuvuone

ije okuruema ije fune bakirei. Ijadufuo e boeje bune vame izege no karinoejo ijia Godi fu e izeki ije bu samadukua gave. Ijadufuo fune Kavene Akae ije fu oe nuvuone ijia imeno ijare no kena una ka E Ireobo ije vareki reme. Fure no kena una fu vareki rei ijadufuo e boeje bu mumaza nuvuone no karinoejo ijia Godi fu e izeki bu ije gave.

4

Godido daro ije fu vajae nuvuone garuki ijia imeno ijene

¹ Ijadufuo fune Godire fuone izege fu no oetuana ma rejuomo ijia fu i ige no vua fuone maeje e nijasiadufuo ijene vajue. Ijadufuo irufui binobino no biediavo ije nokuria ijia faemarena imenoeve. ² No vame ise jaeki ije e bu nuriete kenoejo ije none ijuegafiae. Ijadufuo nobe una e biesiriakinu Godido vua ije ke kuderiana una nuvuone vierafeva ijia e nijasiake. Ro kuke no Godido nidua ijia vua maeje mukoreigia samadukua nijasiavo ijia e boeje buka no guona oemareve. ³ Ro e ije bu naebe oe kuderiana una Godido raea ije buneka vame ije baromuna vako ijia ireve. Ro kuke Godido vua maeje no nijasiavo ije fu nigofo buone ijia naebe samadirejiaema ijadufuo buka naebe vierafeve. ⁴ Ijadufuo maeje fune Setani e ije ume igadufuo godi ijare bu kame adane bijukuriae. Ijadufuo bu Godido vua maeje bu fieve rove buka ma vierafekinuro vame fuone maeje ka mukore ijene gavo baki. Fu kavene ise ijare nikuzejiaema ijadufuo bu

Kuraesi fu e izeki ijadufuo zinume maeje buka naebe gave. Jesu fu Godi vareki ije Setani fune vierafe ijadufuo fu e ije bu Jesu mukoreigia gana vierafedufuo ije fuka ijuoneme. Ijadufuo fu vierafe buone ije fuka mukoreigia bijukuriame.

⁵ Ro vua ige no nijasiavo ije no ive nuvuone kame ajiavo baki. Ro noka Jesu Kuraesi fu E Ireobo rema no vua ijene abena e nijasianoeve. Ro kuke no izege no Jesu Kuraesido ive ijia joefuo imenoevo no ije nijasianoeve. ⁶ Ro Godi fu iko zinume ijia vua be ijiege kuae, Sanaema none ije fu are ije fuka titutema ijia sanakono kuae. Ijadufuo Godi besu ijare vua fuone maeje abena oe nuvuone ijia nijaedo fu maza boeje ijia na vake. Ro ijiege fu remo ije fu no ifejuoga no fu e izeki ije samadukua gana vierafeke. Fu sanaema fuone ijia fu e izeki ije fu Kuraesido nikubae ijia nijasuomo none gae.

⁷ Godi vua fuone maeje fu kena ema ige noka daro baki ije oe nuvuone ijia naejue. Ijadufuo e boeje bu maza ije no Godido vua maeje abe e nijasiavo ijia no ire binobino revo bu ijia guove. Bu guona vierafero daro ije fu emabuo ruomo bakiro ro fu Godido ruomoro bu ijiege vierafeve.

⁸ Maza uruvana e buka no kame isekafuona irufui uruvana no vajuove. Rove vame boeje bu nuvuone revo ije bu naebe iraraena i no mevo ijene bijukuruove. No irufui ije bu irerefuo nuvuone revo ije no naebe mukoe vierafei rove no naebe mamona ijia arei. ⁹ Ro maza boeje e ani nuvuone buka vame ise binobino nuvuone rega noka vajae fiane abeve. Rove Godi nuvuone ije no fuka naebe unuokoe. Ro maza boeje fuka uria

noena ijadufuo bu kanuvone no naebe oeve. ¹⁰ No maza ije no Godido vua e nijasianoejo ijia no vierafero bu izege Jesu bu kanavo fu baronema ijiege buka kanuoga no oekiro no ijiege vierafe rove no oevo baki. Ijadufuo e bu ijia guovone bu vierafero Jesu fu oe nuvuone ijia fino ijadufuo fure no vafaruomoro bu ijiege vierafeve. ¹¹ Ro noeje no Jesudo imevo ijadufuo mumaza nokavame ije no migegire oedufuo ijia karinoeve. No ijiege renoevo ijia e uruvana bu vajaema nuvuone ige bu oevo ijia Jesudo daro ijiakiro vame fuone maeje fu kemo bu ijia giave. Bu giana vierafero Godi fu uria no samuaguomoro bu ijiege vierafeke. ¹² Ijadufuo igia fie, no ijiege renoejo ijadufuo e ani nuvuone buka kanuo no oekuae bu ijiege vierafe. Rove Kuraesido vua maeje jane jare mukoe fie ijadufuo vame ije maza boeje ijia ma karivako ije jare ijifureki keve.

¹³ Ro nuvuone izege no ma vierafevo ije bune isuibe buki Sami ijia isoena kuae, Na ma vierafevo ijadufuo na ije kuaevono kuae. Ijiegero noeje no Godido vua ije ma vierafevo ijadufuo no darokuma vua fuone ije abe kuaenoeve. ¹⁴ Ro no vierafero Godi fu E Ireobo Jesu kenujamo fu una urima ijiege fu kuke no karaunuoga no fuina una Urike. Fu ijiege re areme fu kaenamuoga no jaena besu nidua fuone ijia ireke. ¹⁵ Ro kuke ire boeje no rena vajaefiane abevo ije nokajoefuo reve. No ijiege rekina Godi fu fuone izege fu e ma rejiamo ijia fu e uruvana ifejiaga bu oe kuderiana una e fuone reke. Bu ijiege rekinu ro una fuone baname isoena aroekinu oemaredufuo.

Ma vierafevo ijia bijuana karidufuo ijene

¹⁶ Ro e uruvana buka una oe kuderianä Godi ma vierafevo ijadufuo no i ije no mevo ije nobe areke. Ro no vajaema nuvuone fune eoraduona mamosuome rove Godido Kavene ije fu oe nuvuone ijia fino ijare maza boeje kavene nuvuone ije kena una e iviaecko igege amaeraduome. ¹⁷ Ro iviama ige no isejavaena vajae fiane abevo ije fume maza aokube ijiaru. Ro bune vajae fiane ijiebe ifefjuoga no Godido are sanaema ijia maza boeje karivadufuo. Fu are ije sanaema mukore ijare vajae fiane ige no iviama abevo ije fuka ma asi. ¹⁸ Ijadufuo nobe oe nuvuone ijia uri ire ije no ni nuvuone ijia iviama giavo ijia bijuana karikuae vierafedufuo. Ro noka ire ije no giavo baki ijia bijuana karidufuo ijene vierafeke. Ijadufuo maeje ire ije no iviama giavo ije bu bakiredufuo. Ro ire ije no giavo baki ije buka maza boeje ijia nao vake.

5

Vajae iviaecko Godi fu vajuodufuo ijene

¹ Ijadufuo no vierafe e bu vajae nuvuone ige no iviama kena ume igia karivo ije kanuoga no oekuva Godi fu una amaeriaejooke. Areme no vajae nuvuone iviaecko mukore fu saove gufia amaeriadufuo no ije kedufuo. Ro vajae ije fuka maza boeje ijia fi vadufuo. ² Ro iviama ume igia no karinoevo ije vajae nuvuone buneka isediana aemiae. Ijadufuo no vierafe no Godido are saove ijia vaga fu ugone no savo ijiege vajae nuvuone iviaecko ije kena saejuodufuo. ³ No ijia vaga

fu vajae iviaecko ije kena saejuokuma kavene nuvuone bube detaba oenoewe. Ro bu una ugone saeva igege oenoedufuo. ⁴ Ro vajae nuvuone ije no ume igia karinoevo ije noka irufui abekinu aduinoeve. Rove vajae nuvuone ije bu oedufuo ije no naebe ireobo vierafeve. Ijadufuo iviama ume igia no karinoevo ije noka saove gufadufuo vajae ije ke sana karikuae vierafei. No ijiege rekina vajae nuvuone ije buka una iviaecko rena maza boeje bu ijiege karivadufuo. ⁵ Ro vame ije fune Godire ijiege kanafui. Ijadufuo fu Kavene Akae ije kena oe nuvuone ijia nuga nae. Ijadufuo no ijia giana ma vierafero Godi vajae iviaecko fu vajuoko kuema ije fu kena vajuokiro no ijiege vierafei.

⁶ Ijadufuo noka maza boeje giriesave rove no uria ume igadufuo vajae ije kena igia karinoevo. Ro ume igia no karinoevo ije none E Ireobo nuvuone ijena ae saove ijia kariva no ijiege karinoevo baki. ⁷ Ro vame ije Godi fu nuvuone redufuo ije no ni nuvuone ijia giavo baki ro nome ma vierafero karinoeve. ⁸ No ma vierafevo ijadufuo no oedufuo ije no jumevo baki. Ijadufuo no vierafe noka ume ige arena una sidove ma ijia E Ireobo ijena karikuae no ijene ma vierafeve. ⁹ Ro no ume igia ro saove ijia karidufuo ije no ireobo vierafevo baki. Ro ire ije no ireobo vierafevo ije noka irere Godi fu oemaedufuo no ijiaru renoeke. ¹⁰ Ijadufuo maeje maza ijia e boeje no Jesu Kuraesido nidua ijia irega fu ire boeje no renoeva ije kena mazie guoke. Areme Jesu fu e besubesu izege fu ume igia finoekinu mukoe ke ro fu isema kenoema fu ijia giana kame isekafiakinu

ro karauniake.

Jesudo duvado ijia Godi kai redufuo ijene

¹¹ Ijadufuo no vierafe e boeje bu Jesudo nidua ijia irekuva buka ireobo jumedufuo. Ijadufuo noka e boeje soesoega bu vame maeje ijiaru kenoadufuo no ije vierafe. Godi fu ire ige no renoejo ije fune vierafei ro kuke jadua ja vame izege no kenoejo ije jane vierafei. ¹² Ro no konuvuo zinuivena aroekaranakinu ive nuvuone ije kame ajiavo baki. Ro nome vame maeje nuvuone ije kena ja nijasiave. Ijadufuo jase una e ije bu buone ganamina aroekaravo rove oe buone buka ma vierafevo baki ijene samadukua nijasiana kuariadufuo. Ro kuke ja vame maeje izege no karinoejo ijene bu nijasiadufuo. ¹³ Ro ja vierafero vua ige na kuariavo ije nabite na nigofo iserevaro ja ije vierafe? Rove vua ije name Godido vua ijene kuariave. Ijadufuo nana nigofo isereva baki ro na ja ifejiakiro na ijadufuo kuaeve. ¹⁴ Jesudo oetuamo ijare no kame ijiege rega no vua fuone ije abena e boeje nijasianoeve. Ijadufuo maeje no vierafe fune e besu ijare nuvuefuo baronena e boege no karaunue. Ijadufuo e boeje vame nuvuone isuiko no kenoejo ije bune Jesuna besu oeva igeki. ¹⁵ Jesu fu e boeje ijiebuo baronena kuke una uri. Ijadufuo erarebe bu ni uria kariva ije bube buone vierafeva ijia kenoek. Ro buka Jesudo vame ije fu oemaedufuo ijia nuvena kenoekinu karinoedufuo.

¹⁶ Ijadufuo e ije no Godi ma vierafevo ije nobe e ume igeko bu e nikubae ijia giana vierafevo ijiege redufuo. No ude Jesu Kuraesi no dabe ijiege

ema igege gana vierafei. Rove iviama no ma vieraferga fuje fuka ma E Ireobo. ¹⁷ Ro erare fu oe dakudena Jesu ma vieraferna una e fuone remo ije fuka e iviaecko reme. Fu vame fuone isuiko ije fune bakoe ro iviama fune una vame iviaecko ije zinuivena kenoene. ¹⁸ Ire boeje fune Godire Jesudo duvado ijia no e ani fuone ije fune kena una e fuone rei. Areme fu i ije no muedo no e ani fuone boeje kaenamiana una e fuone reke. ¹⁹ Ro vua ije no abe e boeje kuariadufuo ije no izege Jesu Kuraesi fu e boeje ijiebuo ise ije fu abena kurosi ijia baronema no ije kuariadufuo. Ijadufuo erarebe bu iviama oe kuderiana una Godi ma vierafervo ije fu ise buone giana arekinu karauniako bu una e fuone reve. Ro iviama no una fuina besu reva ijadufuo fu no kuoga no vua ije abena e kuarianoeve.

²⁰ No Kuraesido i mejo ijadufuo no fuone akaegue ijia vua abe e kuarianoeve. Ro vua ije no kuaenoevo ije fu Godire itire nuvuone ijia ja kuariamo igeiki. Ijadufuo no Jesudo akaegue ijia ja kuariavono ni oe kena kuderiana una Godi ma vieraferfo. ²¹ Jesu Kuraesi fu ise bino naebe rei rove Godire ise nuvuone dabe una vajae fuone ijia dabejae. Ijadufuo fu baronedo fure no kame amaeraduoga no maturaena una fu vareki reke.

6

¹ Ro erafano no jaena besu Godina imeve ijadufuo no soesoena kiavono jade izege Godi fu ja ifejiana ma rejiaema ijene abena nisevo. ² Ijadufuo maeje Godido buki akae ije bu isuibe isoeva ijia fu ijiege kuae,

Na maza ije na ja ma rejiakiro vierafeva ijia ja baname isoево na ije fie. Ro kuke maza ije na e karauniavo ijia na ja karauniaevano kuae.

Ijadufuo mukoreigia fiego. Iviamma maza ige fu Godido maza ije fu ja karauniadufuo ijene.

Foru irufui binobino fu biediamo ijene

³ Ro nobe ire ise bino rega e binobe i nuvuone ige no mevo ije kame buzeimiake. Bube kuaeko Foru fu Godido imeno rove fu vame ise ije renoeno ijadufuo nobe Kuraesido vua ije fu nijasuomo ije irinakono kuaeke. ⁴ Ro noka vame boeje binobino no revo ijia nijasiaga bu vierafero no Godido imevoro bu ijiege vierafedufuo. Ijadufuo noka kabuaekabuaeki vame ise binobino gikikimana bu nuvuone ruovo ije biederave. ⁵ Ro vame gikikimana binobino ijeja maza gue noka ire naebe ikinu ro ni naovo baki. Ro kuke noka ijuebaki rena vua maeje abe nijasianoeve. Ro maza gue e bu vua nuvuone fievo buka defarudiaga bu ifuokinu ro kanuokinu kame dibure unuove. ⁶ Ro kuke vame nuvuone no karinoево ije noka mukoreigia maturaena karinoekinu mukoreigia vierafera kenoeve. Ro kuke noka kabuaekabuaeki karinoekinu e boeje marejiakinu oetuanamina karinoeve. Ro ire boeje no renoево ije noka e boeje mukoreigia oetuakinu ro kuke fune Godido Kavene ijare ifejuoko no ijiege renoeve. ⁷ Ro kuke no Godido daro ijia vua fuone maeje kuaево bu ijia guove. Ro be ije vame nuvuone no mukoreigia kevo ije fu ire magu nuvuone igeki. Ijadufuo no ijare abena Godido vua ijadufuo bijaeve. No Godido vua ijare

magu ro gunuore igege kena umui maeneke ro aeneke ijia faradiana uri ise ije bu nuvuone ruovo ije iraraekinu oenoeve.

⁸ Ro e gue bu no kame arafiruoga noka jaeve ro gue buka no aroruove. Ro e gue buka vua maeje nuvuesina kuae ro gue bu vua ise ije nuvuesina kuaeve. Nonoka vua maeje dabe kuariave rove e gue bu kuae noka kufuimevono kuaeve. ⁹ No Godido nidua ijia noka e ifiki bino rove e ume igeko bu guo kuae no e buzemeno kuaeve. Ro kuke bu vierafero noeje noneka ma oevoro bu ijiege vierafei rove no uria igifure e ni uria kari. No buka kanuoga no vajae matane uruvana abeve rove noka naebe oeve. ¹⁰ Ro maza boeje noka vajae fiane uruvana biediana isejavaeve rove noka uria oemarekinu oenoeve. Ro kuke noeje no e sinuome baki rove no e uruvana none kaenamiana una Godido vame iviaecko ijia uniave. Ro kuke noka ma ire bino baki rove no Kavene Akae ijadufuo sinuome ijia noneka ma zaraeve.

¹¹ E Korinitiko kairafa nuvuone nono ma e Godido imenoevo. Ijadufuo no oe nuvuone ijiajuma vua boeje noneka samadukua furana kuariave. ¹² No izege no ja oetuavo ije no naebe arei rove jaeje ja no uruvana oetuavo baki. ¹³ Ijadufuo iviamma jaeje na anafa none igege vua kuariave. Janika izege no ja oetuavo ijiege jadua una oe kuderiana no mukoreigia oetuaflo.

E ije Godi naebe ma vierafevo ije akariadufuo ijene

¹⁴ Ro erafano igia fie. Jade e ije bu Godi naebe ma vierafevo ijena besu biezenamina imenoevo.

Vame ije fuka naebe maremano jade ijiege revo. Ro vierafe, e ma renoeno ijiakiro e ise renoeno ije bu izege besu afuina imenoake? Ijadufuo maeje sanaema ijiakiro titutema ije bu ni besu baki. ¹⁵ Ro kuke Jesu Kuraesikiro Setani bu oe besu vierafera kenoevo baki. E ije Godi ma vierafermo ijiakiro e Godi naebe ma vierafermo ije maza boeje buka oe besu vieraferkinu kafaevu baki. ¹⁶ Ro kuke Godido are bu baname isoево ije bu kuke are besu ijia godi kufui ije baname isoево baki. Ijadufuo maeje Godi fu oe nuvuone ijia fino ijadufuo oe nuvuone buka are akae fuone. Ijadufuo maeje bune isuibe Godido buki akae ijia ijiege isoena kuae,

Na e none ijena finoekinu ro buina oenoake. Ro kuke na Godi buone rekega bu e none rekono kuae.

¹⁷⁻¹⁸ Ijadufuo E Ireobo ije fu kume,

Ni e ije bu ise renoejo ije uniana usiae ruano kumei. Ro ja vame ise binobino ije akariana mumabo ijia joe bino karinoekuva na oemarekinu ja anadiana kaenamiake. Ro kuke na Asoe jone rekega ja farirafa ro kabaerafa none rekono kumei.

7

¹ Ijadufuo kairafano vua ije fu Godi Asoe nuvuone ijare noena fikinuro oenoedufuo fu ije kuarue. Ijadufuo ire ise bino bu vajae nuvuone ro kavene nuvuone ije kame arafiriana umimiavoga ije noka migegire kena kore areme maturaena oenoedufuo. Ro kuke noka Godi aguaena mukoregia ise boeje ijuegafiana naeki karinoedufuo.

Foru fu oemarema ijene

² Ro erafano nika oe jone ijia no oemarejuofo. Ijadufuo maeje no e gue ise bino buone reva baki. Ro kuke no e guebuo ma vierafevo ije arafiriaeava baki. Ro bu biesiriana ire buone kekuae renoevo baki. ³ Ro ige na kuariaeva ije na ja jaevedufuo na ije kuariaeve baki. Ro na izege ja oetuavo ije nane ude kuariavo jane fie. Ijadufuo no oe ro no ni uria karivo ije fu irere ijare no kena atana giegisa unuokuma baki. ⁴ Ro naneka joefuo isekube aroekaravo baki. Ijadufuo maeje naka irufui ma uruvana biediana ruae. Rove jare na soesoena ifejieva ijadufuo naka ireobo oemareve.

⁵ No aesakae Mesedonia no vuaeva ije noka naebe oe vafaena dasu kari. Ro noka vajae fiane ro irufui boeje ijia biediae. E ani nuvuone ije buka noena besu madinamikuae vierafe. Ro kuke no vierafe jabite uria Godi ma vierafeve ke ja Jesu ijuemana una jone vierafeva ijia renoeve. Ijadufuo noka ireobo ja vierafeve. ⁶ Rove Godi nuvuone fu e giana oefiane abekinu dasumiamo ijare no ifejue. Ijadufuo maeje fure e Taetasi kuamo fu nuvuone ruaema ije noka ireobo oemarei. ⁷ No fu fuosukua gavo no oemaduema baki ro no kuke izege ja fu mukoe samuaeva fu ije kuaruomo noka ireobo oemadue. Ro Taetasi fu ruaema ije fu kuo jaka ireobo na giekuae vierafevano kue. Ro kuke ja e ije bu iserevo ije giavo ije jaka buone ireobo oefiane abeve. Ro maza bino e gue bu vua noesina kuaega ja fievo ije jaka na vafariekuae vierafevano kue. Ja ijiege renoejono kuema ijadufuo iviama naka ireobo oemareve.

8-9 Ro fasi ije na isoe nijiaeva ije fu maza isekube oefiane abe miae. Ijadufuo na iko ije fieva ijia na isekube oefiadie. Rove iviama naka oemare ijadufuo maeje ja fasi ije dana oefiane abekinu vame ise ja renoejo ije arena una Godi ma vierafei. Ijadufuo fasi none ije fune ma oefiane abe ja miaema baki. **10** Ro Godi vame ije fu oefiane abena muomo ije fu ijiege rega no vame ise nuvuone ijia oe kuderiana una fu ma vieraferkiro fu ijadufuo ijiege reme. Fu vame ijiege rena no karaunuomo ijadufuo ije fune marei. Ijadufuo nobe oefiane ije no ude biediaeava ijene una vieraferdufo. Ro e ije erarebe ume igadufuo vame ise ijia nuvediavo ije budua oefiane abevo. Rove oefiane ije fu izege bu mukoreigia ifejiakuma baki. Ijadufuo maeje bu Jesu ma vieraferna oe kuderriavo baki ijadufuo bune vame baromuna vako ijia vake. **11** Ro oefiane ije fu Godire fuone vieraferma ijia kuamoga fu jone ruae ijadufuo jaka i fuone ije mukoreigia meve. Ro ja vua ije na fasi ijia isoe nijiaeva ije jaka ireobo vierafe ro fuka defarudiae ro ireobo judiae. Ijadufuo ja vame ise ije na fasi ijia isoena kuariaeva ije janeka ijuoegafiana ruae. Ja ire oefiaegine ije rema ijare ja ifejiamoga ja una na oetuana none ruae. Ja ijiege reva ijia ja una e none regaro e ise ije fu jaena oenoeno ije jane dabe isekafana ruae. Ro vame jone izege ja reva ijare nijasuomone jane vame jone amaeri areme una ruae ijadufuo iviama ise bino ja fake buka baki.

12 Ro fasi ije na ude isoena nijiaeva ije na e ije fu ise renoeno ijiakiro e ije fu fina isejavaemo

ijiebuo vua ijiaru isoena nijiaeava baki. Ro vua ireobo ije na vierafena abena samadukua isoena nijiaeava ije ja Godido niome ijia izege ja no oetuavo ije mukoreigia gana vierafedufuo. ¹³ No jone izege ja no oetuavo ije fiega fuka oemaduogana noka daromena imenoeve. Ro no ijiaru oemarevo baki ro noka Taetasi fu oemarekinu ru-aema no ijene gavo fuka ireobo oemadue. E boeje ja oefiane fuone ije mukoreigia ifejaeva ijadufuo fuka oemarekinu romoga nodua noka ireobo oemadue. ¹⁴ Ro nane ude Taetasi kuarana kuae naka ireobo joefuo aroekaravono kuae. Ro rade fu jone vuakoga ja irere na kuariaeva ijene rena oe kuderiana una Godi ma vierafekinu vame fuone maeje rei. Ro ni vierafe maza boeje vua na ja kuariavo ije na vua maeje ijiaru kuariave. Ijadufuo na Taetasi fu romoga na gana vierafega ude na joefuo aroekaraeva ije name kufuimeva baki ro naka maga na ijadufuo aroekarae. ¹⁵ Fu vuakoga ja fuka judiana safusiae rove jaka faemarena oemarejakinu fu mesiri. Ro kuke jaka vua fuone fu kuariaema ije mukoreigia irinae. Ijadufuo fuone izege fu ja oetuaema ije fuka uria ije vierafekinu oenoene. ¹⁶ Ro iviama naka jone ireobo oemareve. Ijadufuo maeje na vierafe nane jone bijuavo ijadufuo na ijiege reve.

8

Oemarena veikinu moni ifejanamivo ijene

¹ Erafano igie no izege Godi fu are Mesedonia guove ijia e ije fu ma vierafevo bu sosi ijia afuina imevo ije marejiana ifejiako bu imenoevo no ije kuariako ni fiego. ²⁻³ E ije buka ma isejavaena

ruae rove Godi fuka bu ma rejiamo ijadufuo buka oemarekinu imeve. Buka e sinuome baki rove buka korobuo oemarekinu vekinu moni buone ka mamekanu ije gue karana no ivajue. Bu moni buone bu imena abevo ije buka asina ajia ado gafa ijia ivajue. Ro ije bu reva ije bu e binobe kiavo bu reva baki ro bume korobuo vierafe buone ijia ijiege rei. ⁴ Buka no soesoena kuo bu vierafe buka e sinuome baki are Judia ijia karina Godi ma vierafevo ije ifejiakono kue.

⁵ Bu ijiege kuarue rove buka irere no vierafeva ije bu ma asiduona gafa rei. Ro ire amure ije buka korobuo kena una zinone igege Godi vajae. Areme bu kuae, Godi fu vierafe noka vua irere ja nijasueva ije iriniana kenoekono kuae. ⁶ Ro vame ije moni karana e sinuome baki ije vajiadufuo ije fu e Taetasire are Koriniti ijia jaena zinuive. Ijadufuo no soesoena kuaga fure korufuo vua ijia vame maeje fu zinuivema ije ifejiaga ja rena furidufuo. ⁷ Ro jaeje ja vame binobino ja renoevo ije jaka mukoreigia vierafekinu renoeve. Jaka vame ije Godi ma vierafevo ijiakiro Godido vua kuaevo ijiakina jone izege ja vierafena renoejo ijia jaka daro ireobo abei. Ro kuke vame maeje izege ja oe jone ijiakuma e ifejiavo ijiakiro jone ja no oetuavo ije buka biona mamekanu reve. Ijadufuo no kuke soesoena kiavono ni vame izege ja moni ivajuonamivo ijia nika maza boeje ijiege mukoreigia renoefo.

⁸ Ro igia fie, na akae nijana kia jaka e ifejiano kiavo baki. Ro name izege e Godi ma vierafevo are Mesedonia ijia kariva ijiebe e ifejiavo na ije nijasiave. Ro kuke name jone izege ja e oetuavo

ije fute ma na ije gakiro rei. ⁹ Ja E Ireobo nuvuone Jesu Kuraesi fu izege ja ma rejiamo ije jane vierafei. Ro kuke fuje fu Godido are ije sanaema ijia fuka ire boeje zarae. Rove fu ijia arena una nuvueluo ume igia arina e sinuome baki rema ije jane vierafei. Jesu Kuraesi fu vierafero fu ijiege rekina ja una Godido e rena vame fuone maeje abekiro fu ijadufuo ijiege rei.

¹⁰⁻¹¹ Ro na vierafe jaka ige na kuariakuvejo ijiege redufuo. Ja juaevasia furima ijia jaka jare amure e ifefiakuae vierafera moni kanafui. Ijadufuo ni moni ije ja kanafuiva ubine ije kari furifo. Ijadufuo ni urina vua ije ja ude kuae no e ifefiakono kuaeva ijene ka rena moni ije ja naeva ijene karifo. ¹² Ja ire bino e vajiakuae vieraferkuva ije nika kena vajiaga Godi fu oemarefo. Ro ja ire bino bakikuva ije ni arefo. Ijadufuo maeje Godi fume ire ije jane naeva fu ijiaru vierafei.

¹³ No vierafe e ije bu ire ije ja vajiaeava ije kena bu una e sinuome zaraeva rekiro jaeje ja e sinuome baki redufuo no naebe ijiege vierafe. Ro no vierafe irere boeje ja revo ije jaka buina besu enafu karinokuae no ije vierafei. ¹⁴ Ja iviama sinuome ije ja zaraeva ijia e vasiaki ije ifefiadufuo ije funeka mani. Ja ijiege ifefiakina maza rade bu ire bino zaraekuva buse una ire bino ja vieraferkuva bu ifefiana ivajiadufuo. Ja ijiege rekuva ja buina besu sinuome enafu kedufuo. ¹⁵ Ro vua ijadufuo ije bune isuibe Godido buki akae ijia isoena ijiege kuae,

E ije erare fu ire uruvana kemo ije fuje fune sibane mani. Ro e ije erare fu ire sibaneke

kemo ije fudua fune mani.

Ro vua ijadufuo maeje ijeja, e ije erare fu ire uruvana kemo ije fuka maza boeje e ivajiamo. Ijadufuo ire fuone ije fune sibane mani. Ro erare fu maza boeje naebe ire karimo ije fuje bu e binobe ire vajavo ijadufuo ire fuone fune sibane manimano kuae. Ijadufuo roga no vame besu ijiege nuvuone ifenamikinu karikina noka besu enafuna karidufuo.

Bu Taetasi kuavo fu are Koriniti ijia vaema ijene

¹⁶ Ro noka Godido ireobo oemareve ijadufuo maeje fu Taetasido oe ijia izege nore vierafeva ijiege vierafejamo fu ja mukoreigia oetuana ifejiakiro vierafe. ¹⁷ Ijadufuo maeje fu ijia ja gijke vuadufuo vua ije no kuaravoga fuka ireobo oemarena abe mare. Ro fune ude oe fuone ijia una vua ja ifejiakiro vierafe ijadufuo no kuavo fuka oemarei. ¹⁸ Ro fu vuako ijia no e be fu Godi ma vierafermo jane vierafeva ije kuaga fu fuosiki vuake. E ije fuka Godi ma vierafermo vua fuone maeje dabe sosi binobino ijia mukoreigia kuaenoeno. Ijadufuo e Godi ma vierafermo igia kariva ije bu fu ma vierafermo aguaevo. ¹⁹ Ijadufuo bu kua, Ani Forukiro e fuina oenoejo ije ifejiana buina moni ije no e sinuome baki are Jerusareme kariva ije naejiaeva ije kena va vajiano kuae. Fu moni ije kari va vajia e gue bu ijia giana vierafermo no e sinuome baki are Jerusareme ijia kario ije ifejiavoro bu ijiege vierafermo. Ro kuke bu vierafermo irere no revo ije no E Ireobo ije aroevoro bu ijiege vierafermo.

20 Ijadufuo noka buina i ije mena moni ije mukoreigia samuakinu e ifejiake. No ijiege rekina e bino bube kuaeko no moni dabe isema imekinu gue no iniemevano kuaeke. **21** No vierafe noka Godikiro e boeje ijebuo nidua ijia vame ma ijiaru renoega bu giakuae no ije vierafei. **22** Ijadufuo no kuke kai nuvuone bedua kuaga fu buina vuake. No fuje noka dabe vame binobino ijia biesirina gae rove fuka maza boeje oemarekinu e ifejiakiro vierafei. Ro iviama fune ja ma vierafe ijadufuo fu ireobo ja ifejiakiro vierafe. **23** Ro e kai none Taetasi fu nosiki besu imekinu ja ifejiamo. Ro e inokiro kairafa nuvuone bu fuina vuako ije budua bu e Godi ma vierafevo igia kariva ijiebe bu kega bu buone akaegue ijia vuake. Ijadufuo e gue bu ije giakuva buka una Jesu Kuraesi dabe aroeke. **24** Ijadufuo ni jone izege ja e oetuavo ijene una e ije vuako ije nijasiaga e Godi ma vierafevo bu ijia giana vierafedufuo. Bu vierafero no joefuo aroekaravo ije no ma ijadufuo aroekaravo bu ijiege vierafeke.

9

E Godi ma vierafevo gue ifejiadufuo ijene

1-2 Na vierafe jaka e Godi ma vierafevo are Jerusareme ijia sinuome baki kariva ije ifejiakuae vierafei. Ijadufuo na una vua ijia bino nabe isoena kuarake. Na joefuo naka aroekarakinu e are Mesedonia kariva ije kuariae. Na kia e are Akaea ijia kariva ije bune juaevasia furima ijia zinuivena e ifejiakuae kanafuivano kiae. Ijadufuo e uruvana budua buka ifejiakuae vierafei.

³ Ro iviama na e kairafa nuvuone ije uniaga bu ijia vuake. Bu vuako ijia bu ire ije no joefuo aroekaraeva ije bu ijia giadufuo. Ro e ijiebe ifejiaga ja ire ije ja e ifejiadufuo na kuariaeva ije kanafuina samuadufuo.

⁴ Ro e bino bu are Mesedonia igia naena ijia vuakuva bu giaga ja naebe mukoreigia samuaejokuva ja ro no noka ireobo jaeduodufuo.

⁵ Ijadufuo na vierafe na kairafa nuvuone ige kiaga bu ude ijia vuake. Bu ijia vuaekina bu ja ifejiaga ja moni uruvana ja e ifejiadufuo kuaeva ije kanafuina samuakega no sone rade vuadufuo. Ro ja naebe samuaeva ijia no vuaga ja uri migegire vajuokuva ije no vierafe ja oemarekinu vajuokuva baki.

Oemarekinu vajiavo ijene

⁶ Ro ni vua ige na kuariakuvejo ije mukoreigia fiena vieraefefo. E ije fu juare uruvana meno ije fu ire uruvana masina karike. Ro e ije fu juare sibaneke meno ije fu ire sibaneke karike.

⁷ Ijadufuo erare fu e bino ifejiakiro vieraferkuma funika fuone izege fu oemaremo ijia moni e vajiadufuo. Ro fude vierafero bu kiekievo ijadufuo naka vajiajiro ijiege vieraferemo. Ijadufuo maeje Godi fu e ije erare fu oemarekinu vajiamo fu ije ireobo oetuamo. ⁸ A ijiege rekuma Godi fu maza boeje ire ije a naema ije ado ijia bino kuke vajake. Fu vajaga a ire boeje a vieraferema ije a ijia kekina maza boeje a una e gue ifejiadufuo. ⁹ Ro vua ijadufuo ije bune isuibe buki akae ijia ijiege isoena kuae,

E ma ije fu maza boeje oemarekinu e ije sinuome baki ije ifejiamo. Fu maza boeje vame maeje ijiege renoeno ijadufuo e bu fuefuo una Godi oemarejakono kuae.

¹⁰ Ro igia fie, Godire e ije juare meno ije uije vajaga fu omo. Ro kuke fure ifejaga ire uije fu omo ije bu mukoreigia tavyana duivo. Ijadufuo vame besu ijiege Godire ire binobino fu vajiaga ja kevo ijadufuo ado ijia una ire uruvana vajiaga ja una kuke e gue ifefiadufuo. ¹¹ Godi fu maza boeje ifefiaga ja vame binobino ijia ire zaraekina ja una e gue vekinu ifejiana vajadufuo. Ja ijiege vekinu vajuekina nose kena una e gue vajiaga bu kena una Godido oemareruke. ¹² Ijadufuo ja ijiege una e sinuome baki ifefiakuva e ije buka kukuma una Godido oemareruke. ¹³ Ijadufuo maeje ja Jesu Kuraesido vua ijiaru nijasiavo baki ro jakva vua ijene mimatana e uruvana ifejiana sinuome jone ije buina ivajuonamive. ¹⁴ Ja ijiege revo ijadufuo e uruvana buka oemarekinu joefuo baname isoevo. Ijadufuo maeje Godi fune ja mukoreigia ifefiakinu marejiamo ijadufuo ja ije una bu ifefiave. ¹⁵ Ijadufuo ni roga no besu Godi izege fu no marejuona fari fuone abe muema ijadufuo fuone ireobo oemarefo.

10

Foru fu i fuone fu meno ije vafaema ijene

¹ E gue bu kuae na maza gue jaena fivo ije naka vua soneigia kuaria. Ro maza ije na naebe jaena fivo ije naka vua gikikimana kuariavono kuae. Rove na Kuraesi izege fu oe vafaena

kabuaekabuaeki rema na ijiege rena vua soesoegi ja kuariakuveje. ² Na vierafe na vuakuva nabe vua gikikimana ja kuariadufuo. Ro na vierafe naka e ije bu kuaeve noeje no e ume igeko bu kenoejo no ijiege kenoejono kuaeve na e ijene vua gikikimana kuariake. ³ Ro ije fune ma noeje no e gue bu ume igia karinoevo no ijiege karinoeve. Rove noeje no e ije bu Godi naebe ma vierafevo bu ume igia karina bijaenoejo ijiege bijaekuae vierafenoevo baki. ⁴ Ro kuke sinuome ije no kena bijaenoejo ije bu sinuome ije e ume igeko bu kena bijaenoejo ijieki ije fu baki. Ro sinuome ije bu Godido sinuome ka daro. Ijadufuo no ijare kena Setani azi ije fu ubuna fino ije faraekorenoevo. ⁵ Ro kuke no sinuome ijare kena e ije bu aroekarana vua kufuimekinu Godido vierafe ije dabe buzeinoevo ijiebuo vua ije kaniatuanoeve. No Godido sinuome bijaevi ijare kena iraraenoekinu e ijiebuo oe ije kega bu una kuderiana Jesu irinana vame fuone ije nuvevo. ⁶ Ro no oenoekinu giaga ja Jesu Kuraesido vua ije jane mukoreigia iriniavo gakuva no e ije bu naebe vua fuone iriniavo ije kame isekafiake.

⁷ Ro ja no guovo ije ja guoga noka e mamoeki ijadufuo maeje Jame vajae surive nuvuone ijiaru guove. Ijadufuo ebe erare fu ijia kuaeko no nuvuosukua no Jesu Kuraesido eno kuaekuva ije ni vierafero noduaku no Jesu Kuraesido e. ⁸ Ijadufuo noka E Ireobo daro fuone fu no vajuema ijadufuo ireobo aroekarave. Ro daro ije fu vajuema ije no ja arafiriadufuo baki ro noka ifefiaga jaka daro abedufuo. Ijadufuo naka daro

ije fu ja vajiaema ijadufuo oemarekinu aroekarave.⁹ Ro fasi ige na isoena nijiavo ije ja jumekiro na ije isoe nijiavo baki.¹⁰ E gue bu kuae, Forudo fasi ije buka daroki ro kuke fuka vua maeje ijia isoe. Ro maza ije fu noena igia fino ije fuka e azuigi ro kuke vua fuone fuka ma bakino kuae.¹¹ Rove ni igia fiefo, erare fu ijiege kuaenoejo ije fuka mukoreigia vierafedufuo. No jaena naebe ijia karivo ije no fasi ijiege gikikimana isoena naejiave. Ro no ijia vuakuva ije no vua besu ije itire nuvuone ijia darokuma kuariake.

¹² Ro no vierafe nobe konuvuo kame una e ije bu aroekarana ive buone kame ajiavo ijena mazie giadufuo. Ro e ije bu korubuo kena mazie giavo ije no giaga buka ma isema reve.¹³ Rove noeje no vierafe nobe i nuvuone no mevo ijadufuo aroekararo uria ubine ijia mujuekuma aroekarake. Ro nome i nuvuone izege Godi fu e gue ifejiakinu ro ja e Korinitiko ije ifejiadufuo fu muema no ijiaru aroekaradufuo. Ro i ije fu no vajuema ije no ja ifejiaga jaka jone ja Godi ma vierafevo ijia e daroki redufuo fu ijene vajue.¹⁴ Ijadufuo no joefuo isekube aroekuva ije fune mare. Ijadufuo maeje no nore amure Jesu Kuraesido vua maeje abena jone vuae.

¹⁵ Ro kuke no e guebuo i bu meva ijadufuo aroekaravo baki. Ro nome i nuvuone Godi fu vajuoga no jaena mevo no ijiaru aroekarave. No vierafe jone izege ja Godi ma vierafevo ije buka biona ma gikikimana rega ja e damuiki rena karidufuo.¹⁶ Ro rade no vierafe no kuke Godido vua maeje abena Koriniti asina aesakae bino ijia kuariana vake. Ijadufuo maeje no vierafe nobe

are ije e bino bune ude imeva ijia imekinu una i buone ijadufuo aroekarake.

¹⁷ Ijadufuo maeje vua ijadufuo ije bune isuibe Godido buki akae ijia isoe. Ro vua ije bu isoева ije bu ijiege kuae,

Erare fu vierafe fu aroekarakuma ije nime E Ireobo irere fu rema ijiaru aroekarano kuae.

¹⁸ Ijadufuo erare fume irere fu rema ijadufuo aroekaramo ije fuka ma baki. Ro fu arega fu E Ireobo ijare i fuone fu mema ijadufuo aroekarakuma ije fu mareke.

11

Foru fu e ije vua kufuime nijasiavo ijiebuo kuaema ijene

¹ Ro erafano, na vua none isesina bino kuariakuve ijadufuo ja isekie ni oe vafaena mauike kari fieke na kuariafo. ² Na Godi izege fu ja ireobo vierafermo ijiege nadua naka ja ireobo vierafeve. Na vierafe na bara ije fu baru turamo baki ro fume baru besu ijiaru vierafera fivakuma manima ijiege naka ja kena e ije bu maturaeva igege Kuraesi vajakiro vierafe. ³ Rove na vierafe e gue buka nigofo jone kame arafiriajiaga ja Jesudo vame mukore ja kenoejo ije janeka arekuvejo ijadufuo naka judieme. Isuibe tabare Setani fu bara Ivi biesirimoga fu vame ise ije rei. Ijadufuo na vierafe e iti kufuiki ije bu nijasianoejo ije buka vame besu ijiege ja biesiriaga ja Kuraesido vame maeje ja kenoejo ije jaka ijuonedufuo. ⁴ Ro vua ije na ijiege kuariavo ijadufuo maeje maza boeje jaka oemarekinu karina e binobino vua kufui

bino bu kuariavo ije faziavo. Rove e ije vua buone bu kuariavo ije bu Jesudo vua na kuariaeva ijafiki ije kuariavo baki. Ro bu kavene ni be ro vua ni be ijene kuariavone jaka fiena ijia nuvediave.

⁵ Ja vierafero e ije bu vua ijiege nijasianoejo ije buka e ma ro ja ijiege vierafe. Rove na vierafe bu na asidiena ma renoejo baki. ⁶ Ro na bigae jabite ja vierafero vua na kuaenoejo ije na isema kuaenoevoro ja ijiege vierafeve. Rove ni vierafe vua none na kuaenoejo ije naneka vua ma ijiaru kuanoeve. Ro kuke na vierafe no vame nuvuone no kenoevo ijia none samadukua nijasiae.

⁷ Na Godido vua maeje abe ja nijasiae rove na naebe monifuo ja inimiae. Na vierafe na kabuaekabuaeki ijiege imenoekina jaka jare e anuigi rekiro na ijadufuo ijiege renoe. Rove ja vierafero vame ije na renoeva ije nabe isema renoe? ⁸ Na maza ije na ijia jaena finoekinu Godido vua abe kuarianoeva ije bu e Godi ma vierafero sosi binobino ijia kariva ijiebe ifejie. Bure ifejiena moni vajiekoga na una joefuo imei. Ro ije na reva ije naka moni buone ije inie igege mena noe samuanamikinu una joefuo imenoe. ⁹ Ro ijiege renoekoga bu kairafa none are Mesedonia ijia vuaeva ijiebe ire bino na vierafero ije kena vua vajie. Ro na naebe ja irufui abena miae ro kuke jone bijuana fi. Ijadufuo na vierafero rade nabe una ijiege reke. ¹⁰ Na Jesu Kuraesido vua maeje fu oe none ijia imeno ijadufuo naka ma kuariado nabe rade una jone bijuadufuo. Ijadufuo vua ige na aroekarana kuaevu ije are Akaea igia fu erare na vafiekuma baki. ¹¹ Ro ja vierafero na irerefuo na naebe jone bijuana five? Ja vierafero nate na

ja oetuavo bakiro ja ijiege vierafe. Ije fu baki ro na ja oetuavo ije fune Godire giena vierafei.

¹² Na vierafe i ige na moni baki ije nabe aredufuo. Ro naka faememarena ijia mena vaga e ije bu kufuimena vua nijasianoejo ije bu ijia giedufuo. Bu ijia gie areme vierafero i buone bu menoejo ije fu nuvuone ijiakuma manima bakiro bu aroekaravo ije bu aredufuo. ¹³ E ije buka i buone ije bu menoejo ijadufuo vua kufuimena e biesirianoeve. Bu ijiege kufuimenoekinu kuaeve nono Afasero Jesu Kuraesido vua maeje abena e nijasianoejono kuaeve. ¹⁴ Ro vame ijiege bu revo ije no fu oeseraduomo baki. Ijadufuo maeje igia fie Setani e buone ireobo ije fudua fu una Godido anera sanaema ijiege rekiro vieraferkuma ije fu redufuo. ¹⁵ Ijadufuo e ije bu Setanido imenoevo ije bu korubuo kena una e Godido imevo igege kenoekuva jade giana oeserevo. Bu ijiege renoeve rove maza radekuma ijia irere bu renoevo ije buka una bu kame isekafiake.

Foru fu isejavaema ijene

¹⁶ Na vua na ude kuariaeva ije una kuariako ni fiego. Ja e gue jade vierafero naeje na e ije bu vua isema vieraferoekinu aroekaranoevo ijiekiro jade ijiege vierafevo. Ro ni izege ja e ijieki ijiebuo vua ije oemarekinu fievo ijiege vua none ige fiego. Ro ni sone oe vafaena fiejieke na isekube aroekarafo. ¹⁷ Ro vua ijiege na kuaena aroekaravo ije na E Ireobo ijare kuariega na kuaeve baki. Ro vua ije na e nigofo isereva bu kuaeve na ijiege kuaeve. ¹⁸ Ro e uruvana buka ume igia karina aroekaravo ijadufuo nadua na

ijiege aroekaradufuo. ¹⁹ Jaeje ja vierafero ja e ije bu vua mukoreigia vierafevo ijiekiro ja ijiege vierafe. Ijadufuo ja urina e vua kufuimenoējo ijiebuo vua ije jaka oemarekinu fieve. ²⁰ Ijadufuo e bino bu ja kiaga ja buefuo imevo ije jaka oe vafaena menoeve. Ro kuke e bino bu ja kame ame isesina igege kiakiavo ije jaka oe vafaena buefuo ire binobino renoeve. Ro kuke bu korubuo kame e mamekanu rena ja buka ni ikene giakinu ro uikubae jone ijia kaniave. Rove ije ja naebe una ijadufuo reve rove jame mauikeigia oe vafaena buina karinoeve.

²¹ Ro nodua no vame ijieki bino jone rekuae vierafebitie ije no ijiege redufuo. Rove no naebe ijiege rekuae vierafe.

Ro nadua na e ije bu aroekaravo ijiege naka griesana vua besu ijadufuo aroekarake. Ro vua ige na iviama kuaevu ije naka una e ije bu isema vierafera kuaevu na ijiege kuaeve. ²² Bu kuae bu e Iburuko ro bu e Eburamedo uifari ro kuke bu are Isurero ijia ruaevano kuae. Rove nadua na e Iburuko ro kuke na e Isureroko. Ro kuke nadua e Eburamedo uifari ijadufuo naka i none na mevo ijadufuo aroekarake. ²³ Ro ja e ije bu ijiege renoekinu kuaevu ije ja vierafera bube ma Jesu Kuraesido imevo? Bu ma fuefuo imevobitie bu irufui ige na biediaevo ije budua bu ijiege biederadufuo. Rove ije bu baki ijadufuo bu ma e Afasero baki ro nare na ma Jesu Kuraesido imenoevo. (Ro vua none ige na kuaevu ije naka e vua isema vierafera kuaevu ijiege kuaeve). Rove nane nare maza boeje griesana i uruvana meno. Na ijiege renoeko e buka maza uruvana na

kaniekinu dabe dibure unievo naka baronedufuo ijia na una griesae. ²⁴ Bu e Jiusi ijiebe mu umui fague ijiege na mesiriena dabe uruvana (39) ifienoe. ²⁵ Ro maza inokube bu ine ijia dabena kanie. Ro kuke maza besu bu mune tuana na kanie. Bu vierafe buka kaniega na baronekiro bu ijiege rei. Ro kuke na maza inokiro sisime abena vakoga sisime ije buka davare ijia iserei. Ro maza be na una kuke sisime abena vakoga fu davare ijia iserei. Ijadufuo na muge besu ro maza besu ijiege na ine ao ijia farena davare ado ijia nanianoe.

²⁶ Na ijiege rena naka irufui uruvana biediakinu isejavaenoe. Ro maza gue naka do uruvana firamo ijia tuanoe ro kuke na buka e Jiusi ijia ijiakiro e guebe ijiebe na iniesie. Ro maza uruvana naka sidove ro are ije e kariva baki ro kuke davare ije uruke firamo ijia jumekinu oenoe. Ro kuke naka e ije bu kuae bu Godi ma vierafevo kuaevo rove vame buone buka isema kenoevo na ijena jumekinu finoe. ²⁷ Na maza boeje naka i gikikimana uruvana menoje ijadufuo maza bino naka ninaejo baki. Ro maza uruvana naka do duadiena vasiaorie ro naka ijia faememarena imenoe. Ro maza uruvana naka irekiro sinuome baki renoe. Ro kuke naka uruvana iduadie rove naka uria ijia faememarena imenoe. ²⁸ Na vame binobino na isejavaeva ije bino nane kuariae ro gue na baki. Na ire ije na ijiege isejavaeva ijia na e ije bu vua kufuimena nijasianoevo ije nane ma asidiae. Ro ire irufui boeje ijiebuo uve ijia ire ije nare ireobo buefuoneva ije na e ije Godi ma vierafevo bu sosi bino ijia kariva ije bu izege renoevo na ije vierafenoe. ²⁹ Ijadufuo maza bino

e gue bu buone ma vierafevo ijia mamosiavo ije nadua na fiega naka mamosieme. Ro maza bino e gue bu vame ise ijia arikanaga bu una ise revone naka oe none ijia ireobo zievo.

³⁰ Ijadufuo na aroekarakiro vierafekuva ije na vame irere ijia na mamoenoeva na ijiaru aroekaradufuo. ³¹ Ro vua ige na kuariakuvejo ije fune Godi E Ireobo Jesu Kuraesido Asoe ijare gie ijadufuo fu vierafe na kufuimevo baki. (Ro Godi nuvuone fuka e daroki ijadufuo na vierafe noka maza boeje fuone oemaredufuo). ³² Na are Damasikasi fivo ijia e be fu Kini Aretasido rotire ijia e samuagiamo ijare na dabe dibure nujiekiro vierafei. Ijadufuo fu e fuone juokarivo ije kiamoga bu viene ije e bu aruna sidove ijia vako ijia na samuagiena irei. ³³ Rove bu e kairafa none ijiebe na dabe kamui ireobo ijia kedena dabe faere bu kiraeva tire gufa makafe ijia abiese. Bu ijia abiesevoga na ari kona ruakoga e ije bu na toenamiekuae viene ijia ireva ije bu reriega baga bu ijia arei.

12

Foru fu nimamaena saove gufe gaema ijene

¹ Na aroekaravo ije fuka ire ma be rekuma baki rove naka faememarena aroekaradufuo. Ro na aroekaravo ije na ire ije na nimamaeva ijiajiru ire ije E Ireobo Jesu Kuraesi fu nijasiema na ijadufuo aroekarake. ²⁻⁴ Na vierafe juaevasia fotini (14) furima ijia e Godi ma vierafemo be fu saove kabu ijia ajiana vae. (Ro ije fu vaema ije fute nimamaena vae ke ro fu ema ijare korufuo

ajia vaema ije na naebe vierafei. Ro vame ije fune Godire fuosukua gana vierafei). Rove na ma vieraferga fu saove gufia Godido are maeje bu kua Faradaesino kuavo ijia fu vaema ije fu ire bino giakinu fie. Ro ire ije fu fiekinu giaema ije fu izege dabe kuariana nijasiakuma baki. Ro kuke fune Godire vafuido fube e kuariake.

⁵ Ro na aroekarabitie ije na ire ka mukore ije fu rema na ijadufuo aroekarake. Ro na una ire bino ijiebuo aroekarakuva ije name ire izia na mamoevo na ijiaru aroekarake. ⁶ Ro na kono aroekaravo ije na e vua isema vierafevo ijieki baki. Ijadufuo maeje vua none na kuaevo ije naka ma ijiaru kuaevo. Ro kuke e bu na giena dabe ireobo vierafedufuo ije naka isedie. Ro bume ire ije na renoejo ijiakiro vua na kuaevo ijia giana vierafedufuo.

⁷ Ro Godi fu vierafero nabite na ire maeje saove gufia fu nijasiemo na giaeava na ijadufuo aroekaravoro fu ijiege vierafe. Ijadufuo Godi fu vajae fiane abena na mie. Ro vajae fiane fu miema ije fu Setanire e fuone kuamo fu na kaniema igeiki. Fu ijiege rekina nabe aroekarakiro fu ijadufuo ijiege rei. ⁸ Ijadufuo na maza inokube E Ireobo ije kuaga fure vajae fiane ige abena vakiro naka ijadufuo baname isoena fu kikekumae. ⁹ Na ijiege kikekumavoga E Ireobo fu kie, Vame none na e boeje marejiavo ije fu a fake fune mani. Ro a oenoene mamoevo ije daro none fu a mukoreigia dasumamono kie. Ijadufuo naka vame ije na mamoevo ijia aroekarakina Kuraesido daro ije fu nosiki navake. ¹⁰ Ijadufuo na oenoena mamoevo ije na oemarevo. Ro vame binobino ijia na

isejavaero irufui bedia ro e binobe madiena vua ise kuarievo ije naka ijia daro abevo. Ro vame binobino ijia irufui ije na biediavo ije naka Jesu Kuraesido akaegue ijia biediave. Ro na irufui ije biediavo ijia na mamoevo ije naka oemareve. Ijadufuo maeje Kuraesi fu ijia ifejieko na daro abeve.

Foru fu e Godi ma vierafevo are Koriniti ijia karivo ijiebuo ireobo vieraferma ijene

¹¹ Na Kuraesido Afasero rena jaena besu imeno ro ja naebe na arorieva ijadufuo na kono aroenamive. Ro e ije bu vua kufuimena nijasiavo ije bu kuae naeje na e iseno kuaevu ije bubite ma kuae. Rove vua none ro vame none ijare fuka ma bu asidiame. ¹² Na jaena ijia fiva ijia na Afasero rena Godido imena vame sumiki maeje nijasiavo ja giena vierafei. Ro naka e kabuaekabuaeki rena ijuoebaki imekoga Godi fu ire sumiki binobino rena ja nijasiae. ¹³ Ro e Godi ma vierafevo bu sosi binobino ijia kariva ije ire ije na buone reva ije na una igia jone rei. Ro ire besu na naebe reva ije na naebe monifuo ja inimiae ijadufuo ni vame ije na isema reva ije giena arefo.

¹⁴ Na ja giake vuaeva ije na mu inokiro vuae. Ro iviama na una kuke kanafuido na ja giake vuadufuo. Ro na vuako ije na vierafe nabe una ire bino ja inimiadufuo. Ro name izege ja oe jone ije una Jesu vajavo na ijene giake vuake. Ro igia fie, bu anafa ijiebe ire boeje orafa bu vierafeva ije vajavo baki. Ro bune orafa ijiebe ire boeje anafa bu vierafeva ije vajavo. ¹⁵ Ijadufuo na vierafe na vajae none ijiakiro ire boeje bu nafake naovo

ije naka ja vajiake. Ro na ja ireobo oetuakuva ja vierafe jabe jase una na sibaneke oetuake?

¹⁶ E gue bu vierafero nana kufuimena ja biesirakinu kaenamiavoro bu ije vierafe. Rove ivama Jane giena viera fega na monifuo ja sarefiria ro irufui bino vajiaovo baki. Ro kuke na vua kufuime kuariakinu biesiriavo baki. ¹⁷ Ro kuke jabite ja vierafero e ije na kiavo bu vuaeva ije bu ja biesiriana ire bino kamaziakuae vuaevaro ja ije vierafe. Rove ije na ijiege viera fena kiavo bu vuaeva baki. ¹⁸ Rove na e Taetasi soesoena kuavo fu jone vuakuyenoga no kai nuvuone be kuavo fu fuosiki vuae. Ro ja vierafe Taetasi fu vuaema ijia fube ja biesiriana ire bino inimiakinu kamaziae? Na vierafe fu naebe ijiege rei ro fuka izege na reva fudua fu vame besu ijiege jone rei. Ijadufuo maeje no fuosiki no kavene ni besu ijare oe nuvuone ijia imeno ijadufuo fu ijiege rei.

¹⁹ Ro jabite ja viera fkuae noeje no maza boeje nidua jone ijia nok a vame izege no mukoe ke-noejo ijene vafaevoro ja ije viera fei. Rove ije nok a ma baki. Ro vua ije no kuaeno evo ije fu Jesure viera fjuoko no Godido nidua ijia ja kuariave. Ro jaeje jaka kairafa nuvuone no oetuavo. Ijadufuo ire boeje ige no kuaekinu renoevo ije no ja ifej-aga ja e daroki rekuae no ije renoe. ²⁰ Ro na vua ijia giaga ja naebe vame ma ijia karivo giakuva naka naebe oemareke. Ro kuke na vua ijia vame be ja naebe viera feva ije rek uva jaka naebe oemareke. Ro na vuakuva nate ja madinamina defarure urikinu zienamina ire ikenisanamivo na ije giake. Ro e gue ja atana giegisa karikinu bijae ro naebe vame maeje kenoevo na ije giake.

Ro kuke jakko kojo kame e mamekanu rena uri vua ise kuaekinu ro e guebuo vua kufui ije kame ma igege kuaevu na ije giake. ²¹ Ro na maza be una vua giaga ja uria vame ise ije ude ja karivo ijiege karijogakuva Godi none fuka na oefiane miega na nidua jone ijia jaevedufuo. Fu ijiege rekuma naka e ije bu isuibe vame ise renoevo ije bu naebe una oe kuderiaevo ijiebuo oefiane abena nimeke. Ijadufuo maeje vame buone isuiko ije bu barabaru fudaenamina vame ise revo ije bu naebe arei. Ijadufuo naka ireobo oefiadie ro ka jaediedufuo.

13

Vua radekuma ije Foru fu ju kuariakinu anadi-aema ijene

¹ Ro erafano ude na maza inokiro giana vae ro iviama ige na una kuke giakiro ruove. Ro ige na una ruovo ijia e Godi ma vieraefemo be fu ro kai fuone be Godi ma vieraefemo ijadufuo vua be kuariiekuma ije na Godido vua ije bu izege buki ijia isoeva na ijiege reke. Ro vua ije bu isoeva ije fu ijiege kuae,

Bu e inokiro ro e inokubeke ijiege e befuo vua ije izege fu isema rema ijene ro na kuariukuva na e ije dabe isekafake.

² Na ude giana ruae ro ririkua be na una vuaeva ijia nane vua bino e ije ise renoejo ije ju kuariae. Ro iviama na mumabo igia fivo ijia na una kuke fasi igia isoena kuariaga ja fieke. Ro maza be na

una jone vuako ijia e bino erarebe bu vame ise renoevo ije na kafiakuva baki ro naka kame isekafiake. ³ Ro vua ijiege na kuariavo ijadufuo maeje erarebe ja Jesudo vua fiekuae vierafekuva ije ja vua ije na itire none igia kuaevu ja ijia fiedufuo. Ro Jesu e ije bu ise renoejo ije fu kame isekaffiamo ije fu mamoekinu remo baki. Ro fuka e darokido fu daro fuone ije ja nijasiadufuo. ⁴ Jesu bu abena kurosi ijia kanavoga fu ema igege mamoe rove iviama fuka Godido daro ijia una urina ni uria fine. Ro noeje none Jesuna besu mazieva ijadufuo no izege fu kurosi ijia mamoema ijiege nodua nokamamoesuome. Rove no una jaena agane besu rekuva ja Godido daro ije fu oe nuvuone ijia imeko no ja ifefiavu ja ije gadufuo.

⁵ Ijadufuo nika kojo mukoreigia ganamikinu biesiranamiga jane jone ja Godi ma vierafevo ijia bijuana karivoga ja ije giao. Ro jabe ma vieraferga Jesu fu oe jone ijia maza boeje fino? Ja maza boeje vame ma ijiaru renoekuva ije ja vierafero Jesu fune oe jone ijia finoro ja ijiege vieraferdufuo. ⁶ Ro noeje jane guona vieraferga Jesu fu oe nuvuone ijia fino ijadufuo nono e iti kufuiki baki. ⁷ Ijadufuo no vierafe no joefuo Godido baname isoekina jabe vame ise bino redufuo ro jaka vame Godi fu oemaedufuo ijiaru renoeke. Ro no Afasero igege no naebe daro nuvuone abena e nijasiavo ijadufuo e bu uri no maduona ziegafuokuva ije no ireobo vieraferkuva baki. ⁸ Ro ja Godido vua maeje jane mukoreigia irinavogakuva na joesina vua bino nabe kuariake. ⁹ Ro e bu kuaeko i ige no Afasero rena menoejo ije

no naebe mukoreigia menojono kuaekuva ije no ireobo vierafekuva baki. Ro bu giaga jaka e daroki rena vua maeje irinavo bu ije giakuva ije no vierafe funeka mare. Ro noka uria joefuo baname isoega ja jone ja ma vierafevo ijia jaka daro abena e maturaedufuo. ¹⁰ Na jaena na naebe fivo ijia na fasi ige isoe nijiaekina na vuakuva nabe darokuma ja kikekimiakinu ro kame isekafiakie. Ro na E Ireobo daro fu miema ije na abena jone ja ma vierafevo ije arafiriadufuo baki. Ro naka ifejiaga ja jone ja ma vierafevo ijia jaka e damuiki redufuo.

Foru fu anadiaema ijene

¹¹ Ro kairafano iviama na ja anadiave. Ni na kuariaeva ijiege rena vame maturaema ijiaru renoekinu ro oe besu vierafena kafae karinoefo. Ro na Godido baname isoega oetuamo ijiakiro kafaemo fuone ije fu maza boeje jaena navake. ¹²⁻¹³ Ro maza boeje nika jone iviene uvia igege mukoreigia ananamifo. Ro e Godi ma vierafevo igia kariva ije bu ja anadiave.

¹⁴ Na vierafe E Ireobo Jesu Kuraesi fu maza boeje ja marejiake. Ro kuke Godido oetuamo ije fu jaena navake. Ro Kavene Akae fu daro miaga ja maza boeje besu afuina karivake.

GODIDO VUA MAEJE
Genesis, Exodus, Numbers, Joshua, Ruth, Nehemiah,
Jonah, and the New Testament in the Barai language
of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Barai long
Niugini

copyright © 1994, 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Barai

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020
c330b06f-2974-56b2-aa23-32e3eed78329